

แบบรายการประกอบคำขอประเมินผลงาน
ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านม
ด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน
ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ของ

ชื่อ นางสาววิภารัตน์ ชุมหล่อ
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๑๖
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน
ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช
กรมอนามัย

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ระดับชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๑๖
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน
ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช
กรมอนามัย

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงานเรื่อง เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ – มีนาคม ๒๕๖๔

๓. สัดส่วนของผลงานในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ ๑๐๐ %

๔. ผู้ร่วมจัดทำผลงาน (ถ้ามี)	๑. -	สัดส่วนของผลงาน -	%
	๒. -	สัดส่วนของผลงาน -	%
	๓. -	สัดส่วนของผลงาน -	%

๕. บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช รูปแบบการศึกษา วิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและทดสอบค่าความสัมพันธ์ Chi-Square

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับปานกลาง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมระดับปานกลาง การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมระดับสูง การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับปานกลาง พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับพอใช้ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พบว่า อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, ความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p\text{-value} < 0.05$ ปัจจัยประวัติในครอบครัวมีประวัติโรคมะเร็ง, การได้รับข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ พัฒนาเชิงนโยบายของเขตสุขภาพที่ ๑๑ โดยประกอบด้วย ศูนย์วิชาการของกรมที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำงานเชิงบูรณาการ มีระบบเฝ้าระวัง กำกับติดตาม และพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อพื้นที่ พัฒนาเชิงปฏิบัติการประกอบด้วยโรงพยาบาลทุกระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ให้ความรู้ สาธิต ทักษะฝึกปฏิบัติ การตรวจเต้านมด้วยตนเอง และการใช้สื่อสารสนเทศเข้ามาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ ให้พื้นที่สามารถดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพได้มีประสิทธิภาพ

๖. บทนำ

โรคมะเร็งเต้านมเป็นมะเร็งที่พบบนอันดับ ๑ ในสตรีไทย มีอุบัติการณ์การเกิดโรค ๒๘.๕ คน ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๑๒,๖๑๓ คน ต่อปี โรคมะเร็งเต้านมสามารถคัดกรองหรือค้นหาโรคในระยะเริ่มแรกได้ ทำให้สามารถรักษาโรคให้หายขาด ซึ่งการตรวจค้นหามะเร็งเต้านมให้พบตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด และสามารถทำได้หลายวิธีได้แก่ ๑. การตรวจ ด้วยเครื่อง Mammogram ๒. การเข้ารับการตรวจจากบุคลากรทางการแพทย์ ๓. การตรวจด้วยตัวเอง (สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์, ๒๕๖๔) แต่เนื่องจากการตรวจด้วยวิธีดังกล่าวที่ต้องใช้อุปกรณ์ที่มีราคาแพงค่าตรวจวินิจฉัยมีราคาแพงและต้องอาศัยบุคลากรที่มีความชำนาญ ดังนั้นการเฝ้าระวังมะเร็งเต้านมโดยการตรวจเต้านมด้วยตนเองจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่สตรีทุกคนสามารถทำได้ง่าย สะดวก ทำได้อย่างสม่ำเสมอ ไม่สิ้นเปลืองเวลา และไม่ต้องใช้อุปกรณ์เมื่อตรวจพบความผิดปกติ รีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยและรับการรักษาต่อไป (มูลนิธิถันยรักษ์ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี, ๒๕๖๔)

กระทรวงสาธารณสุข ให้ความสำคัญกับการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม จึงกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยกำหนดเป้าหมายให้สตรีอายุ ๓๐ - ๗๐ ปี มีการตรวจเต้านมด้วยตนเองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันโรคมะเร็งเต้านม โดยการคัดกรองค้นหาโรคมะเร็งเต้านมในระยะเริ่มแรก ให้สตรีเป้าหมายได้รับความรู้และตรวจเต้านมด้วยตนเอง ด้วยรูปแบบการให้บริการ การรณรงค์ การส่งต่อสตรีที่ตรวจเต้านมพบความผิดปกติ เข้ารับการวินิจฉัยโรค และการให้บริการรักษาผู้ป่วยตามมาตรฐาน ติดตามดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องหลังการรักษาในโรงพยาบาลและระดับชุมชน โดยมีการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานคัดกรองมะเร็งเต้านม ซึ่งจากการรายงานผลการดำเนินงาน อัตราการคัดกรองมะเร็งเต้านมในสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓ ของประเทศไทยมีการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยตนเอง ร้อยละ ๕๘.๖๐, ๖๔.๘๗, ๗๑.๗๒ ตามลำดับ (HDC กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๓) จากข้อมูลการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยตนเอง เห็นได้ว่าสตรีกลุ่มเป้าหมายมีการตรวจเต้านมด้วยตนเองน้อยกว่าเป้าหมายที่กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดตัวชี้วัดไว้

การที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติในการดูแลตนเองได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี พฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ ได้แก่ความรู้ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม แรงจูงใจ การรับรู้ของบุคคลและแรงจูงใจ การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรคจะต้องมีความเชื่อว่า เขามีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค โรคนั้นมีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต รวมทั้งการปฏิบัตินั้นจะเกิดผลดีในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคหรือช่วยลดความรุนแรงของโรค สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีแบบแผน ความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) ของ เบคเกอร์ (Becker, ๑๙๗๔) ซึ่งกล่าวว่า การที่บุคคลจะ แสดงพฤติกรรมใดๆ ด้วยความเชื่อว่าจะทำให้มีสุขภาพดีและมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันไม่ให้เป็นโรค ขึ้นกับปัจจัยหลัก ๓ ประการคือ

๑) ความพร้อมที่จะปฏิบัติ (readiness to take action) เป็นความพร้อมของ บุคคลที่จะปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ประกอบด้วย การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค (perceived susceptibility) และการรับรู้ความรุนแรง รวมเรียกว่าการรับรู้ ภาวะคุกคาม (perceived threat)

๒) การประเมินถึง ประโยชน์ต่อการปฏิบัติ พฤติกรรมสุขภาพ (individual's evaluation of the advocated health action) ประกอบด้วย การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ (perceived benefits) และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ (perceived barriers)

๓) สิ่งชักนำให้มีการปฏิบัติ (cues to action) เป็นสิ่งชักนำ ให้บุคคลมีการปฏิบัติเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ อาจเป็นสิ่งชักนำ มาจากภายใน (internal cues) หรืออาจเป็นสิ่งชักนำจากภายนอก (external cues)

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช ดำเนินงานโครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เพื่อสร้างความรอบรู้การดูแลตนเองให้ห่างไกลมะเร็งเต้านม ส่งเสริมให้สตรีไทยมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ พัฒนาระบบคัดกรอง และระบบเฝ้าระวังสถานการณ์การคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ซึ่งในพื้นที่มีเครือข่ายบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๗ แห่ง จากรายงานผลการดำเนินงานอัตราการคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓ ร้อยละ ๕๐.๙๐, ๗๑.๒๑, ๕๕.๔๐ ตามลำดับ จากข้อมูลของเครือข่ายบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจะเห็นได้ว่าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอัตราการคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓ ร้อยละ ๔.๑๘, ๙๐.๔๘, ๐.๕๗ ตามลำดับ ยังไม่ผ่านตัวชี้วัดการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ กระทรวงสาธารณสุข (HDCกระทรวงสาธารณสุข,๒๕๖๓) จากการสำรวจชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สตรีอายุ ๓๐-๗๐ พบกลุ่มเสี่ยงมีก้อนที่เต้านม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จำนวน ๓ ราย, ๒ ราย, ๕ ราย ตามลำดับ และพบผู้ป่วยโรคมะเร็งเต้านมรายใหม่ ๑ ราย ปี ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ในระหว่างรับการรักษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาระดับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมุ่งหวังให้เครือข่ายบริการ มีแนวทางส่งเสริมสุขภาพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

๗. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาระดับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๘. วิธีการดำเนินงาน/วิธีการศึกษา/ขอบเขตงาน

๑. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์

๒. วิธีการศึกษา ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น

ส่วนที่ ๑ ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก ประวัติของบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรคเกี่ยวกับเต้านมและได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ส่วนที่ ๒ ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ส่วนที่ ๓ ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านม

ส่วนที่ ๔ ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ส่วนที่ ๕ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการดำเนินงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคมะเร็งเต้านม

๓. ขอบเขตการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ๙ หมู่บ้าน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๙. ผลการดำเนินงาน/ ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๓๒.๕๙ รองลงมาอายุ ๕๑-๖๐ ร้อยละ ๒๔.๘๑ และน้อยที่สุดอายุ ๓๐-๔๐ ปี ร้อยละ ๑๘.๘๙ สถานภาพส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส ร้อยละ ๘๒.๙๖ รองลงมาสถานภาพโสด ร้อยละ ๙.๖๓ และน้อยที่สุดสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่ ร้อยละ ๗.๔๑ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา ร้อยละ ๔๐.๐๐ รองลงมามัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๒๐.๓๘ และน้อยที่สุด อื่นๆ /สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ ๒.๙๖ อาชีพหลักส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ ๕๑.๘๕ รองลงมารับจ้าง ร้อยละ ๑๔.๔๔ และน้อยที่สุดคือโรงงาน/บริษัทเอกชน ร้อยละ ๗.๐๔ ประวัติโรคมะเร็งในครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีประวัติโรคมะเร็งในครอบครัว ร้อยละ ๙๔.๔๔ และมีประวัติโรคมะเร็งในครอบครัว ร้อยละ ๕.๕๖ และระยะเวลา ๖ เดือนที่ผ่านมา เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากโทรทัศน์ ร้อยละ ๑๐๐ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ ๘๘.๘๙ ไม่เคย ร้อยละ ๑๑.๑๑ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากเอกสารสิ่งพิมพ์/แผ่นพับ ร้อยละ ๕๕.๕๖ ไม่เคย ร้อยละ ๔๔.๔๔ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากเพื่อนบ้าน, อสม ร้อยละ ๘๘.๘๙ ไม่เคย ร้อยละ ๑๑.๑๑ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๗๔.๐๗ ไม่เคย ร้อยละ ๒๕.๙๓ และเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากหอกระจายข่าว ร้อยละ ๑๗.๔๑ ไม่เคย ร้อยละ ๘๒.๕๙

ระดับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ตอบถูก ข้อที่ ๑ การบริโภคอาหารประเภท ผักผัก ผลไม้ ร่วมกับหลีกเลี่ยง อาหารประเภทไขมัน เนื้อสัตว์ จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งเต้านมได้ ร้อยละ ๗๒.๕๙ รองลงมา ตอบถูก ข้อที่ ๕ โรคมะเร็งเต้านมส่วนใหญ่พบในสตรีที่มีอายุช่วง ๓๐-๗๐ ปี ร้อยละ ๗๑.๔๘ และตอบถูก ข้อที่ ๘ การรักษาโรคมะเร็งเต้านมที่ได้ผลดี คือ รักษาทันทีเมื่อค้นพบก้อนที่ผิดปกติ ร้อยละ ๗๐.๗๔ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๔๗.๗๘ รองลงมา มีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับสูง ร้อยละ ๔๑.๘๕ และน้อยที่สุดมีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับต่ำ ร้อยละ ๑๐.๓๗

ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งเต้านม

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งเต้านม เห็นด้วย สตรีที่ขอรับประทานอาหารที่มีไขมันมาก มีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านม ร้อยละ ๓๒.๙๖ รองลงมา เห็นด้วย สตรีเมื่อมีอายุมากขึ้นมีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านม ร้อยละ ๒๗.๗๘ และ เห็นด้วย สตรีที่ไม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านม ร้อยละ ๒๖.๖๗ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งเต้านมระดับปานกลาง ร้อยละ ๗๓.๗๐ รองลงมา ระดับสูง ร้อยละ ๑๕.๙๓ และน้อยที่สุด ระดับต่ำ ร้อยละ ๑๐.๓๗

ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม เห็นด้วย โรคมะเร็งเต้านมเมื่อเป็นแล้วไม่เสียชีวิตทุกราย ร้อยละ ๙๕.๕๖ รองลงมา เห็นด้วย การพบก้อนที่เต้านมในระยะเริ่มแรกแสดงว่าไม่สายเกินไปที่จะรักษาให้หายได้ ร้อยละ ๓๒.๙๖ และ เห็นด้วย ถ้ามีเลือดหรือน้ำเหลืองไหลออกจากหัวนมแสดงว่าเป็นมะเร็งเต้านมระยะรุนแรง ร้อยละ ๒๗.๐๔ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมระดับสูง ร้อยละ ๖๑.๔๘ รองลงมา มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๔.๐๗ และน้อยที่สุดมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมระดับต่ำ ร้อยละ ๔.๔๕

ระดับการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคต่อการตรวจเต้านม

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง เห็นด้วย การป้องกันมะเร็งเต้านมมีหลายวิธี วิธีที่ง่ายที่สุดคือตรวจ เต้านมด้วยตนเอง ร้อยละ ๓๑.๘๕ รองลงมา เห็นด้วย การตรวจเต้านมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จะช่วยให้ตรวจพบมะเร็งระยะเริ่มแรกได้ ร้อยละ ๒๖.๖๗ และ เห็นด้วย การตรวจเต้านมด้วยตนเองเป็นวิธีที่จะช่วยลดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการตรวจวิธีอื่น ร้อยละ ๒๖.๖๗ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐ - ๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับปานกลาง ร้อยละ ๗๕.๑๘ รองลงมา มีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับสูง ร้อยละ ๑๕.๙๓ และน้อยที่สุดมีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับต่ำร้อยละ ๘.๘๙

ระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ปฏิบัติทุกครั้ง ทำนตรวจเต้านมใช้กึ่งกลางตอนบนของนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง เคลื่อนที่ต่อเนื่องโดยไม่ยกนิ้ว ร้อยละ ๕๑.๔๘ รองลงมา ปฏิบัติทุกครั้ง ทำนบีบหัวนมดูว่ามีเลือดหรือน้ำเหลืองไหลออกจากหัวนม ร้อยละ ๔๗.๔๑ และ ปฏิบัติทุกครั้ง ทำนตรวจเต้านมหน้ากระจกเพื่อดูการหดรั้งของเต้านมและหัวนม ร้อยละ ๔๔.๘๑ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ มีระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ ระดับพอใช้ ร้อยละ ๗๔.๔๔ รองลงมา มีระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ระดับดีร้อยละ ๑๘.๘๙ และน้อยที่สุดมีระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองระดับปรับปรุง ร้อยละ ๖.๖๗

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้าน อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p\text{-value} < 0.05$ ปัจจัยประวัติในครอบครัวมีประวัติ โรคมะเร็ง กับปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากโทรทัศน์, สื่อสังคมออนไลน์, เอกสารสิ่งพิมพ์/แผ่นพับ, เพื่อนบ้าน, อสม, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหอกระจายข่าวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ปัจจัยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการดำเนินงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี อายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัญหาอุปสรรค

๑. สตรีกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานที่มีวิถีชีวิตที่เร่งรีบในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมวิถีชีวิตทำงานนอกบ้านตั้งเช้าจนถึงค่ำจึงไม่มีเวลาในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
๒. สตรีกลุ่มเป้าหมายไม่ตระหนักถึงความสำคัญ ไม่ค่อยตรวจเต้านมด้วยตนเอง/ตรวจไม่ถูกวิธี หญิงโสดยังมีความเขินอาย
๓. สื่อประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอไม่ทั่วถึง เช่น โปสเตอร์แผ่นพับการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ความรู้การตรวจเต้านมด้วยตนเอง
๔. การสร้างกระแสการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ฝึกทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ควรมีการจัดกิจกรรมรณรงค์การตรวจเต้านมด้วยตนเองประจำทุกเดือน

แนวทางการดำเนินงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

พัฒนาเชิงนโยบาย ของเขตสุขภาพที่ ๑๑ โดยประกอบด้วย ศูนย์วิชาการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำงานเชิงบูรณาการ มีระบบเฝ้าระวัง กำกับติดตาม และพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อพื้นที่

พัฒนาเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย โรงพยาบาลทุกระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ให้ความรู้ สาธิต ทักษะฝึกปฏิบัติการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และการใช้สื่อสารสนเทศเข้ามาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่สามารถดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพได้มีประสิทธิภาพ

๑๐. การนำไปใช้ประโยชน์

๑. นำข้อค้นพบที่ได้จากข้อมูลและสถานการณ์ความรู้ การรับรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมนำไปสู่การวางแผนพัฒนาในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. นำข้อค้นพบด้านพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองนำไปสู่การวางแผนพัฒนาในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การพัฒนาศักยภาพแกนนำระดับพื้นที่ให้เกิดความรู้ ทักษะด้านวิชาการแนวความคิดการดำเนินงานเพื่อเป็นการผลักดันกระตุ้นกลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนักตรวจมะเร็งเต้านมอย่างสม่ำเสมอ

๑๑. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค (ที่เป็นปัญหายุ่งยากของผู้ดำเนินการ)

ในการเก็บแบบสำรวจแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายอายุ ๓๐-๗๐ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มทำงานโดยบริบทในพื้นที่ทำงานนอกบ้านจึงส่งผลให้เกิดการล่าช้าในการเก็บแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้

๑๒. ข้อเสนอแนะ/วิจารณ์

พัฒนาเชิงนโยบาย ของเขตสุขภาพที่ ๑๑ โดยประกอบด้วย ศูนย์วิชาการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทำงานเชิงบูรณาการ มีระบบเฝ้าระวัง กำกับติดตาม และพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อพื้นที่

พัฒนาเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยโรงพยาบาลทุกระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ให้ความรู้ สาธิต ทักษะฝึกปฏิบัติการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และการใช้สื่อสารสนเทศเข้ามาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่สามารถดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพได้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในพื้นที่ใกล้เคียง

๒. ควรมีการศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสอบถามบุคคลในกลุ่มให้ได้มาถึงความคิดเห็น ความเชื่อ หรือทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ต่อไป

๓. ควรเปรียบเทียบหาปัจจัยที่แตกต่างกันในสตรีที่มีระดับพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับดี ที่ กับสตรีที่ระดับพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับพอใช้ และควรปรับปรุงเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงว่ามีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องและสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงในการเพิ่มประสิทธิภาพการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของการดำเนินงานต่อไป

๑๓. กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้โอกาสให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ชัยณรงค์ แก้วจำนงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นางนันทนาถ ช่วยสกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ ดร.วิเชียร ไทยเจริญ นักวิชาการอิสระ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ สมาชิกกลุ่มงานพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้โอกาสผู้วิจัยในการดำเนินการในพื้นที่ ขอขอบคุณสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะ นำองค์ความรู้กระบวนการทำวิจัยแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลการสรุปข้อมูล และการรายงานผล ข้อมูล คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากรายงานการศึกษาวิจัยเล่มนี้ขอมอบแทนคุณงามความดี แต่ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนและช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนทำให้วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ผู้วิจัยขอจารึกพระคุณทุกท่านไว้ตราบนาน

๑๔. เอกสาร/เว็บไซต์อ้างอิง

Website ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช <https://www.hpc๑๑.go.th>

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

.....
(.....)

ผู้เสนอผลงาน

..... / /

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
..... / /

ลงชื่อ
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
..... / /

ลงชื่อ
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
..... / /

ลงชื่อ
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
..... / /

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ
(นางนันทนาถ ช่วยสกุล)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(หน.กลุ่ม/ฝ่าย)
..... / /

ลงชื่อ
(นายวินัย ตันติธนพร)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๑๑

(ผอ. กอง/ศูนย์/สำนัก)
..... / /

หมายเหตุ

๑. หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แอพบนท์ทีกเสียง ฯลฯ ผู้เสนองานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้
๒. จำนวนไม่เกิน ๑๕ หน้า

แบบรายการประกอบคำขอประเมินผลงาน

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ ทักษะการตรวจเต้านม
ด้วยตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ของ

ชื่อ นางสาววิภารัตน์ ชุมหล่อ
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ระดับ ปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๑๖
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน
ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช
กรมอนามัย

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ระดับชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๑๖
กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน
ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช
กรมอนามัย

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการ เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑. ชื่อผลงานเรื่อง ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ ทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๓. สรุปเค้าโครงเรื่อง

๓.๑ หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งที่พบมากที่สุด ๑๐ อันดับแรกในเพศหญิง ของผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ในสถาบันมะเร็งแห่งชาติปี พ.ศ.๒๕๖๓ ได้แก่ โรคมะเร็งเต้านมร้อยละ ๓๙.๘๐ โรคมะเร็งลำไส้ร้อยละ ๑๒.๒ โรคมะเร็งปากมดลูกร้อยละ ๑๑.๑๑ โรคมะเร็งหลอดลมและปอดร้อยละ ๖.๙ โรคมะเร็งตับร้อยละ ๕.๓ โรคมะเร็งปมดลูกร้อยละ ๕.๑ โรคมะเร็งรังไข่ ร้อยละ ๓.๕ โรคมะเร็งของปากร้อยละ ๒.๔ โรคมะเร็งกระเพาะอาหาร ร้อยละ ๒.๑ และโรคมะเร็งไทรอยด์ร้อยละ ๑.๙ ตามลำดับ (สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข,๒๕๖๓) มะเร็งเต้านมเป็นมะเร็งที่พบอันดับ ๑ ในสตรีไทย มีอุบัติการณ์การเกิดโรค ๒๘.๕ คน ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๑๒,๖๑๓ คน ต่อปี มะเร็งเต้านมสามารถคัดกรองหรือค้นหาโรคในระยะเริ่มแรกได้ ทำให้สามารถรักษาโรคให้หายขาด ซึ่งการตรวจค้นหาหามะเร็งเต้านมให้พบตั้งแต่ในระยะเริ่มแรกจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ ๑. การตรวจด้วยเครื่อง Mammogram ๒. การเข้ารับการตรวจจากบุคลากรทางการแพทย์ ๓. การตรวจด้วยตัวเอง (สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์, ๒๕๖๔) แต่เนื่องจากการตรวจด้วยวิธีดังกล่าวที่ต้องใช้อุปกรณ์ที่มีราคาแพงค่าตรวจวินิจฉัยมีราคาแพงและต้องอาศัยบุคลากรที่มีความชำนาญ ดังนั้นการเฝ้าระวังมะเร็งเต้านมโดยการตรวจเต้านมด้วยตนเองจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่ทุกคนสามารถทำได้ง่าย สะดวก ทำได้อย่างสม่ำเสมอ ไม่สิ้นเปลืองเวลา และไม่ต้องใช้อุปกรณ์เมื่อตรวจพบความผิดปกติ รีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยและรับการรักษาต่อไป (มูลนิธิศูนย์รักชีวะในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี,๒๕๖๔)

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ช่วงปี พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๕ ได้กำหนดเป้าหมาย “ประชาชนแข็งแรง เศรษฐกิจแข็งแรง ประเทศไทยแข็งแรง” เพื่อให้เกิดระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศในการดูแลส่งเสริมสุขภาพของประชากรในทุกกลุ่มอายุ ทุกเพศ ทุกวัย โดยให้ความสำคัญกับโครงการพระราชดำริและโครงการในพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ซึ่งโครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี เป็นโครงการสำคัญที่กรมอนามัยต้องเร่งดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อสนองพระราชปณิธานขององค์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณีที่ต้องการให้สตรีไทยพ้นภัยมะเร็งเต้านม โดยที่ผ่านมามีความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกันขับเคลื่อนด้านวิชาการและขยายการดำเนินงานที่สามารถเข้าถึงกลุ่มสตรีที่ยากแก่การเข้าถึง เพื่อบรรลุเป้าหมายสตรีไทยพ้นภัยมะเร็งเต้านม เฝ้าระวังสุขภาพตนเองด้วยการตรวจเต้านมเป็นประจำ ลดพฤติกรรมเสี่ยงทำให้ค้นพบโรคมะเร็งเต้านมได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ลดปัญหาการเจ็บป่วยและลดอัตราการตายลงได้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ระดับปานกลาง, ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งเต้านมอยู่ระดับปานกลาง,

ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมอยู่ระดับสูง, ระดับการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ระดับปานกลาง และระดับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ระดับพอใช้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พบว่าปัจจัยด้าน อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p\text{-value} < 0.05$ ปัจจัยประวัติในครอบครัวมีประวัติโรคมะเร็งกับปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคมะเร็งเต้านม/การตรวจเต้านมด้วยตนเองจากโทรทัศน์, สื่อสังคมออนไลน์, เอกสารสิ่งพิมพ์/แผ่นพับ, เพื่อนบ้าน, อสม, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหอกระจายข่าวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ปัจจัยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ปัจจัยการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การส่งเสริมให้สตรีได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องรณรงค์ให้สตรีมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอโดยให้ความรู้และฝึกทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้นำทางสุขภาพของชุมชน สามารถนำความรู้และทักษะประชาสัมพันธ์ให้สตรีประเมิน กำกับติดตามการตรวจเต้านมของสตรีในชุมชนต่อไป

ดังนั้นทางกลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช กรมอนามัยได้ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อยอำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งเสริมให้สตรีในชุมชนได้มีการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างถูกวิธี มีพฤติกรรมการตรวจเต้านมในระดับดี โดยเริ่มดำเนินการกับผู้นำในชุมชนคือกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขสตรีในชุมชน ให้ได้รับการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านม วิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเอง เผยแพร่วิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการรณรงค์ให้สตรีสามารถตรวจเต้านมด้วยตนเองได้ถูกวิธี มีประสิทธิภาพในการลดความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมที่เป็นปัญหาสุขภาพของผู้หญิงไทย รวมทั้งเป็นการลดอัตราการตายโดยเหตุที่ป้องกันได้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีสอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ เพื่อรองรับการปฏิรูประบบสุขภาพโดยมุ่งการสร้างสุขภาพมากกว่าการซ่อมสุขภาพตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

๓.๒ บทวิเคราะห์/แนวความคิดหรือแนวทางดำเนินการ/ข้อเสนอ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งพัฒนาต่อยอดมาจากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือแกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการวิจัยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ paired t-test เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการอบรม เพื่อให้แกนนำอาสาสมัครสาธารณสุข นำความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พร้อมทั้งทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง สร้างความรอบรู้ให้สตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนสตรีมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับที่ดี

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ฝึกทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองเพื่อนำความรู้และทักษะประชาสัมพันธ์แก่สตรีในชุมชนต่อไป
- ๒) สตรีในชุมชนตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
- ๓) สถานบริการสาธารณสุข ภาครัฐหรือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทราบสถานการณ์ผลการคัดกรองโรคมะเร็งเต้านมในพื้นที่เพื่อการวางแผนการพัฒนาต่อไป

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑) ระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรมการอบรมความรู้และทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ร้อยละ ๙๐
- ๒) ความครอบคลุมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีอายุ ๓๐-๗๐ ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อ

(นางสาววิภารัตน์ ชุมหล่อ)

ผู้เสนอผลงาน

..... / /

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของผลงาน

- * ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภทวิชาการ)
และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ
สำหรับกรรมการผู้ประเมิน สายงาน.....

ชื่อ-สกุล ผู้ประเมิน

ชื่อ-สกุล ผู้ขอประเมิน

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง..... ระดับ.....

ผลงานที่นำเสนอ เรื่อง

ข้อเสนอแนวคิด / วิธีการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงผลงาน เรื่อง.....

ผลการประเมิน มีดังนี้

ลำดับ ที่	รายการ	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้รับ	
			ผลงาน	ข้อเสนอฯ
๑	คุณภาพของผลงาน * มีคุณภาพของผลงานดีมาก	๒๕		
๒	ความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน * ใช้หลักวิชาการเฉพาะทางหรือหลักวิชาชีพเฉพาะด้านในการ ปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากมากเป็นพิเศษ จำเป็นต้องมีการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในงานที่ปฏิบัติเป็นประจำ	๒๕		
๓	ประโยชน์ของผลงาน * เป็นประโยชน์ต่อทางราชการหรือประชาชน หรือประเทศชาติ หรือต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือในงานวิชาชีพในระดับสูงมาก หรือการพัฒนาการปฏิบัติงานในระดับสูงมาก สามารถเสริม ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี	๒๕		
๔	ความรู้ ความชำนาญงาน และประสบการณ์ * มีความรู้ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ เป็นที่ยอมรับในระดับกองหรือระดับกรมหรือวงการวิชาการหรือ วิชาชีพด้านนั้น ๆ	๒๕		
		๑๐๐		

* สรุปผลการประเมิน () ผ่าน () ไม่ผ่าน

* ความเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ / /

หมายเหตุ ๑. แต่ละข้อ ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
๒. คะแนนรวม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐